

AZƏRBAYCAN GƏNCLƏRİ GÜNÜNÜN 25 İLLİYİNƏ HƏSR OLUNMUŞ GƏNCLƏR FORUMU

Vətən müharibəsində gənclərin rolu həllədiçi olmuşdur

BAKİ ŞƏHƏRİ, 2 FEVRAL 2022-Cİ İL

Gənclərin təşəbbüsləri, onların əməyi bu gün hər yerdə görünməkdədir

Fevralın 2-də Bakıda Azərbaycan Gəncləri Günü'nün 25 illiyinə həsr olunmuş Gənclər Forumu keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev forumda iştirak edib.

Müstəqil Azərbaycanın gənclər siyasətinin əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Həmin illər sosial-iqtisadi çağırışlar, müharibə şəraiti, müxtəlif istiqamətlərdən daxil olan ideoloji dəyərlərin gəncləri təsir altına salma cəhdləri ilə müşayiət olunurdu. Ümummilli Lider aydın strategiya ilə müstəqilliyimizin ilk illərində gənclərin enerji və imkanlarını milli maraqlarımızın müdafiəsinə səfərbər etdi, onların vətənpərvər ruhda formalaşmasına zəmin yaratdı. 1996-cı il fevralın 2-də keçirilən Azərbaycan Gəncləri'nin Birinci Forumunda Ümummilli Lider gənclər qarşısında mühüm tarixi vəzifələr müəyyənləşdirdi.

2003-cü ildən sonrakı dövrdə isə Prezident İlham Əliyev gənclər siyasətinin inkişaf istiqamətini mövcud ənənələr əsasında daha da təkmilləşdirdi. Azərbaycan gəncliyi ilə bağlı Dövlət proqramları qəbul edildi, 2007-ci il "Gənclər ili" elan olundu, 2011-ci ildə Gənclər Fondu yaradıldı, 2013-cü ildə ölkədə ilk dəfə "Gənclər üçün Prezident Mükafatı" təsis olundu, Azərbaycan gənclərinin inkişaf Strategiyası təsdiqləndi. Gənclər siyasətində milli və dövlətçilik maraqlarının prioritet olması 44 günlük Vətən müharibəsində həllədiçi rol oynadı. Müharibədə əsas missiyaları məhz Ali Baş Komandan İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə yetişən gənclər yerinə yetirdilər.

Gülüstan sarayında təşkil olunan Gənclər Forumunda gənc sahibkarlar, dövlət proqramlarının iştirakçıları, keçmiş məcburi köçkün, şəhid ailələrinin gənc üzvləri, Vətən müharibəsi iştirakçıları, təhsildə və sosial inklüziv fəaliyyətdə fərqlənənlər iştirak edəblər.

Dövlət başçısı forumda çıxış etdi.

Ardı 2-ci səh.

Regional inkişaf davamlı və dinamikdir

Prezident İlham Əliyevin Gəncə şəhərinə səfəri göstərdi ki, qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələr tam yerinə yetirilir

Pandemiyanın yaratdığı global çətinliklərə baxmayaraq, ölkəmizdə həyata keçirilən kompleks tədbirlər, o cümlədən sahibkarlığın inkişafının dəstəklənməsi, peyvəndləmə prosesinin davamlı aparılması 2021-ci ildə iqtisadi aktivliyin sürətləndirilməsində mühüm rol oynayıb.

İqtisadi siyasətin uğuru

İqtisadi sahədə bərpa proseslərinin sürətlənməsi, postpandemiya dövrünə keçid və hökumətin qəbul etdiyi düzgün qərarlar iqtisadi inkişaf dinamikasını təmin edib. Bununla bağlı qeyd olunmalı məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, Azərbaycan müharibədən çıxmış dövlətdir. Bu baxımdan ötən il iqtisadiyyatda yüksək göstəricilərin əldə olunması Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasətinin böyük uğurudur.

Ardı 9-cu səh.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "İnstagram" səhifəsində 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü ilə bağlı paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir: "Ölkəmizin gələcək tərəqqisi yolumda gənclərimizə uğurlar arzulayıram!"

Abonentlərin sayı 2 milyon 400 minə çatdı

Bu, Azərbaycanda qazlaşdırmanın dünya miqyasında yüksək göstəricilər qazandığını təsdiqləyən növbəti faktdır

Hazırda qazlaşdırma "Azərbaycan Respublikası Regionlarının 2019-2023-cü illərdə Sosial-İqtisadi İnkişafı Dövlət Proqramı" çərçivəsində maliyyə imkanlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Təkcə keçən il ölkəmizin şəhər və rayonlarında ümumilikdə 100-ə yaxın yeni yaşayış massivi qazla təmin olunub.

Bax: səh. 9

Erməni faşizminin Njde siması

Bu qanlı nümunəni Azərbaycan Prezidenti qlobal məkanda tam ifşa edir

"Heç vaxt erməni vəhşiliyini, erməni faşizmini unutmamalıyıq. Xocalı qurbanlarını unutmamalıyıq. Gəncə qurbanlarını, digər şəhərlərimizin qurbanlarını heç vaxt unutmamalıyıq və unutmayacağıq..."

Yanvarın 30-da Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərində Vətən müharibəsi ərzində erməni faşistləri tərəfindən dağıdılmış ərazi-də Memorial Kompleksin təməlini qoydu və AZƏRTAC-a müsahibəsində bir daha vurğuladı ki, erməni faşizminin XXI əsrdə törətdiyi bu dağıntılar hamı üçün gərəkdir bir nümunə olsun ki, faşizmin yaxşısı, pisi yoxdur.

Danılmaz faktdır ki, erməni vandallığı tarixin heç bir mərhələsində sərhəd tanımayıb. Təəssüf ki, Azərbaycan xalqının da bu cür vəhşi bir düşmənlə qonşuluqda yaşamaq və illərlə bu faşist xislətlilərin zülmünə sinə gərmək kimi müşkül bir taleyi olub. İki əsrə yaxın böyük bir dövrdə soydaşlarımız davamlı olaraq bu mənfurların törətdikləri faciələrin qurbanına çevrilmiş, tarixi dədə-baba yurdların

dan məcburən çıxarılıb, əsirə, qaçqına, köçkünə çevrilmişdi.

Dünyaya qan tökmək missiyası ilə gələn faşist ideologiyalı erməni vandallarının törətdikləri 1918-ci il mart soyqırımını, 1992-ci il 26 fevral - Xocalı soyqırımını, əsir götürdükləri soydaşlarımızın başına gətirdikləri müsibətlər heç kəsin yadından çıxmayıb.

Erməni faşistlərinin törətdikləri bu amansız hadisələrdə yalnız bir məqsəd güdüülüb: Azərbaycan xalqının iradə və əzmini qıraraq, onu qorxudaraq tarixi torpaqlarını zəbt etmək.

Vətən müharibəsi dövründə bütün dünya növbəti dəfə yalancqı erməni təbliğatına şahidlik etdi

Dövlət siyasəti terrora köklənmiş Ermənistan, ələ 44 günlük müharibə ərafəsində də biabırçasına məğlub olduğunu görürək namərdliklə yenidən silahını günaşsız vətəndaşlarımızına tuşladı.

Ardı 9-cu səh.

Ermənistanda cinayətkarlıq 50 faizdən çox artıb

Ağır sosial-iqtisadi durum ölkədə kriminogen vəziyyəti də xeyli gərginləşdirib

Ermənistanda cinayət hadisələrinin sayında əhəmiyyətli dərəcədə artım baş verib ki, bu da sözügedən ölkənin ümumilikdə kriminal məkənlərinə çevrilməkdə olduğunu göstərir.

Ölkənin bölgələrində də cinayətkarlıq səviyyəsi əsas etibarən ilə mülkiyyət oğurluğu, özganın əmlakını qanunsuz yolla mənimsəmək və bu qəbildən olan qanunazidd əməllər hesabına yüksəlməkdədir. Məhz bu da iqtisadi problemlərin Ermənistan üçün daha bir fəsad yaratdığı, ölkənin kriminogen durumunu xeyli ağırlaşdırdığını göstərir.

Bax: səh. 12

Vətən müharibəsində gənclərin rolu həlledici olmuşdur

Gənclərin təşəbbüsləri, onların əməyi bu gün hər yerdə görünməkdədir

Əvvəli 5-ci səh.

Aparıcı: Təşəkkür edirik. Buyurun, siz sualınızı səsləndirin.

Üvi OSMANLI: Mən İsmayılı rayon Elbrus Həsənov adına Mücühəfəran kənd tam orta məktəbinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi, karate üzrə Avropa çempionuyam. İlk öncə belə bir canlı mükəlləmə üçün Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Bildiyimiz kimi, hazırda ölkəmizdə gənclik üçün fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam bir mühit formalaşmışdır. Bir gənc müəllim, gənc idmançı kimi bu fiziki və sağlam mühitin qorunması həmişə mənim diqqət mərkəzimdə olub. Bundan sonra gənclərin pis vərdişlərdən, narkotik vasitələrdən qorunması, ölkədə ictimaiyyətə açıq idman infrastrukturalarının yaradılması üçün hansı planlarınız, tədbirləriniz var? Zəh-

met olmasa, bu barədə fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı. Çox sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ ol. Ölkəmizdə idman qurğularının yaradılması geniş vüsət alıb və hələ mən Prezident olmadığım dövrdən bu təşəbbüsü irəli sürmüşdüm. O gündən bu günə qədər 50-dən çox şəhərdə müasir qurğular inşa edilib və indi, demək olar ki, hər bir rayonda idmanla məşğul olmaq üçün şərait var. İndi bir neçə Olimpiya İdman Kompleksi inşa edilir, yaxın biriki ilə onlar da tamamlanacaq.

Eyni zamanda bölgələrdə yaşayan gəncləri idmana cəlb etmək üçün daha fəal olmalıyıq. Çünki idman həm ölkənin şöhrətini ucaldır, eyni zamanda mənim üçün bu, daha çox kütləvi mənə daşıyır. Çünki idmanın kütləviyyəsi daha çox vacibdir.

İdmanın kütləviyyəsi sağlam nəslin yetişməsi deməkdir. Bunun üçün açıq idman meydanlarının yaradılması da çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Xüsusilə son vaxtlar biz görürük ki, indi idman avadanlıqları istehsal edən firmalar çox belə müasir avadanlıqlar təqdim edirlər. Hətta Bakıda, Bakının bütün yeni parklarında mənim göstərişimlə açıq idman meydanları yaradılıb. Yaxşı olar ki, kənd yerlərində də bunlar yaradılsın, həm hazırkı, eyni zamanda sağlamlıq üçün. Çünki hər bir gənc, əlbəttə ki, idman bölmələrinə gedə bilməz. Ancaq fiziki sağlamlığını gücləndirmək üçün, bədən tərbiyəsi ilə məşğul olmaq üçün bu, çox vacibdir. Bu, istər-istəməz pis vərdişlərdən də çəkindirəcək. Əgər insan idmanla ciddi məşğul olursa, o, siqaret çəkməyəcək. Çünki siqaret çəkən idmançı id-

manda uğur qazana bilməz. Yeni onun nəfəsinə, ağciyər imkanlarına təsir göstərir. Alkoqollu içkilər də həmçinin. Gənclər bundan uzaq olmalıdır, buna ehtiyac yoxdur. Narkotik vasitələr insanı uçurma aparır, özünü də, ailəsini də, yaxınlarını da bədbəxt edir, bir dərd olur. Ona görə bu zəhər, ümumiyyətlə, təmizlənməlidir. Yaxşı olar ki, siqaret də çəkməsinlər, alkoqollu içkilər də içməsinlər. Çünki buna bilirsiniz ehtiyac yoxdur. Təmiz hava udmaq əvəzinə, insanlar götürürlər öz içinə zəhər salırlar. Nəyə lazımdır? Yaxşı əhvali-ruhiyyədə olmaq üçün idman çox yaxşı vasitədir. Ona görə də idmanın kütləviyyəsinin təmin etmək üçün hesab edirik ki, yeni program tərtib edilmişdir və yeni yarışlar təşkil oluna bilər. O yarışlar ki, bütün ölkəni əhatə edir. Hesab edirik ki, Gənclər və İdman

Nazirliyi Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə bu məsələ ilə məşğul olacaqlar.

Aparıcı: Cənab Prezident, gənclərin suallarını cavablandırdığınız üçün təşəkkür edirik. Cənab Prezident onsuz da hər zaman gənclərlə belə görüşləri təşkil edir. Təşəkkür edirik bir daha, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox sağ olun. Mən təşəkkür edirəm, Gənclər günü münasibətilə sizi bir daha təbrik edirəm.

***

Sonra 2022-ci il Gənclər üçün Prezident mükafatlarının verilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı oxundu.

Prezident İlham Əliyev təltif olunmuş gənclərə mükafatları təqdim etdi.

Azərbaycan Gəncləri Günü münasibətilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarı və Şəhidlər xiyabanı ziyarət edilib

Azərbaycan Gəncləri Günü'nün 25 illiyi münasibətilə Gənclər və İdman Nazirliyinin kollektivi, gənclər təşkilatlarının nümayəndələri və fəal gənclər fevralın 2-də Fəxrli xiyabana gələrək, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, bu əlamətdar günü gənclərimizə bəxş etmiş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini dərin minnətdarlıq hissi və ehtiramla anıb, məzarı önünə gül dəstələri qoyublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi ehtiramla yad olunub, məzarı üzərinə tər çiçəklər düzülüb. Sonra Şəhidlər xiyabanına gələn gənclər ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından

keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla yad edib, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə ekilib, məzarları üzərinə gül dəstələri qoyublar.

İctimai fəal gənc: "Prezident İlham Əliyevlə görüşdə iştirak etdiyim üçün özümü çox xoşbəxt hiss edirəm"

"Bu gün Azərbaycan Gəncləri Günü'nün 25 illiyinə həsr olunmuş Gənclər Forumunda iştirak etmək hüququnu qazanan gənclərdən biri olduğum üçün özümü çox xoşbəxt hiss edirəm".

Bunu AZƏRTAC-a müsahibəsində Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının dördüncü kurs tələbəsi, ictimai fəal gənc Pəri İbrahimova deyib. O, tədbirin çox maraqlı olduğunu qeyd edərək deyib ki, Prezident İlham Əli-

yevlə səmimi görüşü oldu. Dövlət başçısı gənclərin suallarına çox geniş şəkildə cavab verdi.

Bakıda Azərbaycan Gəncləri Günü'nün 25 illiyinə həsr olunmuş Gənclər Forumu çərçivəsində panel müzakirələri keçirilib

Bakıda Azərbaycan Gəncləri Günü'nün 25 illiyinə həsr olunmuş Gənclər Forumu çərçivəsində panel müzakirələri keçirilib

AZƏRTAC xəbər verir ki, panel müzakirələrindən əvvəl heyətin müxtəlif sahələrində fərlənən gənclərin mükafatlandırılması mərasimi baş tutub. Mükafatları Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov, Prezident Administrasiyasının QHT ilə iş üzrə və kommunikasiya şöbəsinin baş məsləhətçisi Soltan Hacıyev, Milli Məclisin deputatı Tural Gəncəliyev və Vətən müharibəsinin iştirakçısı Vəlif Dilağzadə təqdim ediblər.

Gəncləri təbrik edən Milli Məclisin deputatı Tural Gəncəliyev deyib: "Biz xoşbəxtlik ki, 2 fevral - Gənclər Günü'nü qalib xalq və qalib gənclər kimi qeyd edirik".

Deputatlıq fəaliyyətinə kimi gördüyü işlərdən və heyat yolundan bəhs edən T. Gəncəliyev gənclərə hədəfə çatmaq üçün yorulmadan çalışmaq lazım olduğunu vurğulayıb.

Deputat diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan gəncliyi cəsur və vətənpərvər olduğunu 2020-ci il Vətən müharibəsində bir daha sübut etdi: "Gənclərimiz tarix yazırlar. Biz Azərbaycan xalqının və gəncliyinin nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirdik".

Müzakirələrdə iştirak edən Prezident Administrasiyasının QHT ilə iş üzrə və kommunikasiya şöbəsinin baş məsləhətçisi Soltan Hacıyev bildirib ki, gənclər gələcək deməkdir. Gəncliyimiz ağır qəhrəmlərdən qurulu xaribülbulə kimi şərefli bir yol keçib. Azərbaycan gəncləri öz sözlərini 44 günlük Vətən müharibəsində deyiblər. Azərbaycanın gələcəyi etibarlı əllərdədir.

Şanlı Zəfərimizdən dərhal sonra Qarabağda aparılan bərpə-quruculuq işlərindən danışan S. Hacıyev vurğulayıb ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən layihələrin analoqu yoxdur. Quruculuqla bərabər, ərazilərin minalardan təmizlənməsi sahəsində mütəşəkkillik, sürət, sistemlilik insanı valeh edir. Bütün bunlar Azərbaycanın öz resursları hesabına aparılır.

Media İnkişaf Agentliyinin əməkdaşı, Vətən müharibəsinin iştirakçısı Vəlif Dilağzadə xüsusi təyinatlı kimi Aprel döyüşlərində, Vətən müharibəsində iştirakından bəhs edib. Zəfərimizdə Azərbaycan gənclərinin də xüsusi payı olduğunu vurğulayan döyüşçümüz deyib: "Biz Aprel döyüşlərində meyus olmadıq ki, niyə davam etmədik, niyə axıra kimi getmədik. Amma Zəfər qazanmaq üçün səbir etmək, gözləmək lazım imiş. Bu müharibədə son damla qanıma qədər vuruşduq və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tarix yazdıq".

O, gəncləri dövlətçiliyə sadıq, vətəndaş və məsuliyyətli olmağa səsləyib: "Biz hamımız Vətənin keşiyində ayıq-sayıq dayanmalıyıq".

Dünyanın ən hündür zirvəsi hesab olunan Everesti və Şimal qütübünü fəth etmiş ilk azərbaycanlı alpinist İsmail Aşırı indiyədək fəth etdiyi zirvələrdən bəhs edib. Vurğulayıb ki, heyatda zirvələrə çatmaq üçün çox zəhmətkeş və fədakar olmaq lazım gəlir. Canı qədər sevdiyi Azərbaycan bayrağını qət etdiyi zirvələrə sancanda qürur hissi keçirdiyini dilə gətirib: "20 illik alpinistlik fəaliyyətim ərzində zirvələrə qaldırdığım üç rəngli bayraq hazırda Azərbaycan Bayrağı Dövlət Muzeyində saxlanılır".

"Zəfər tacı" layihəsi üzərində işlədiyini deyən alpinist bildirib ki, dünyada 14 zirvə mövcuddur və 2022-2025-ci illərdə planetin yerdə qalan zirvələrini fəth etmək və həmin zirvələrə Azərbaycan bayrağını asmaq arzusundadır.

İş adamı, "NOVCO" şirkətlər qrupunun prezidenti Fərid Novruzov gənclərə mübarizə və mətin olmağı tövsiyə edib, vaxtı dəyərləndirməyin vacibliyini vurğulayıb. İxtisasca məmar olduğunu və amma cəsarətli və bacarıqlı sayıldığını iş həyatına atıldığını deyən F. Novruzov heyat fəaliyyətindən danışdı. O, biznes sahəsindəki fəaliyyətinə balaca dükən açmaqla başladığını deyib. Fəal, enerjili olmağın faydalarından danışan iş adamı alpinizmle məşğul olduğunu, səyahət etməyi xoşladığını deyib. Dünyanı təyyarəsiz 158 gün qət etməyi qarşısına məqsəd qoyub və artıq 10-dan çox ölkədə olub.

F. Novruzov bildirib ki, Azərbaycanı dünyada tanımaq lazımdır və bu sahədə gənclərin üzərinə böyük iş düşür. Panel müzakirələrində çıxışlar gəncləri maraqlandıran sualları cavablayıblar.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Riqada Latviya Seyminin Sədri ilə görüşüb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Latviya Respublikasına rəsmi səfəri çərçivəsində bu ölkə parlamentinin (Seym) Sədri xanım İnara Murniyetse ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdik ki, Azərbaycan parlament nümayəndə heyətini səmimiyyətlə salamlayan İnara Murniyetse parlament nümayəndə heyətimizin səfərindən məmnunluğunu ifadə edib. Bakıda səfərini xatırladan Seymin Sədri, həmçinin Avstriyanın paytaxtı Vyanada Milli Məclisin Spikeri Sahibə Qafarova ilə keçirdiyi görüşü vurğulayıb. O, bu cür səfərlərin həm ölkəmizə, həm də qanunverici orqanlarımız arasında münasibətlərin inkişafına töhfələr verdiyini qeyd edib.

Inara Murniyetse Latviyanın Azərbaycanla münasibətlərin inkişafına xüsusi önəm verdiyini diqqətə çatdıraraq bildirdi ki, ölkələrimiz arasında münasibətlər dinamik inkişaf edir. O, ölkəsinin hər zaman Cənubi Qafqazda sabitliyin təmin edilməsində maraqlı olduğunu söyləyib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova səfərə davətə və göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib. Spiker bu səfərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə və genişlənməsinə öz töhfəsini verəcəyinə inamını ifadə edib.

Parlamentin Spikeri xalqlarımız arasında əlaqələrin zəngin tarixi barədə məlumat verib. O, Azərbaycan və Latviyanın dost və strateji tərəfdaş ölkələr olduğunu diqqətə çatdıraraq qeyd edib ki, ikitərəfli münasibətlərin inkişafında yüksək səviyyəli səfərlər, görüşlər müstəsna rol oynayır. Spiker xüsusilə dövlət başçılarının qarşılıqlı səfərlərinin bu münasibətlərin inkişafında böyük rol oynadığını vurğulayıb.

Milli Məclisin Sədri Azərbaycanla Latviya arasında bir çox sahələrdə əməkdaşlıqın genişləndirilməsinə əhəmiyyətli töhfələr verib. Spiker Sahibə Qafarova Azərbaycanla Latviya arasında ikitərəfli və çoxərəfli münasibətlərə müsbət təsir göstərən amillərdən biri kimi parlamentlərimizin qarşılıqlı münasibətlərindən danışdı. Spiker bildirdi ki, bu gün qanunverici orqanlarımız arasında çox səmərəli əməkdaşlıq qurulub. Qarşılıqlı səfərlər, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində müsbət qarşılıqlı fəaliyyət əlaqələrin inkişafına təkan verir. O, qanunverici orqanlarımızda dostluq qruplarının fəaliyyətini təqdir edib. Latviya parlamentinin

Azərbaycanla Dostluq qrupunun ötən ilin iyun ayında Azərbaycanca səfəri zamanı Ermənistanın raket hücumları nəticəsində dağıdılmış Gəncə şəhərinə, işğaldan azad edilmiş Ağdam və Füzuli şəhərlərinə səfərini xatırladı. Dostluq qrupunun Xocalı soyqırımını, Ermənistanın sərhəddə, eləcə də Vətən müharibəsi zamanı törətdiyi təxribatlarla bağlı bəyanatlarını, işğal olunmuş torpaqların azad edilməsi münasibətilə dəstək və təbrik məktublarını yüksək qiymətləndirib.

Spiker Sahibə Qafarova həmçinin fevralın 26-da Azərbaycan xalqının Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünü yad edəcəyini qeyd

edərək, Ermənistan tərəfindən törədilən bu soyqırım haqqında geniş məlumat verib. Görüşdə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın qazandığı tarixi Qələbə haqqında da danışıq. Milli Məclisin Sədri bildirdi ki, Azərbaycan bu qələbə sayəsində öz ərazilərini 30 il davam edən erməni işğalından azad edərək ərazi bütövlüyünü bərpa edib. Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, bu gün Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlər artıq mövcud deyil. Regionda yeni realıq yaranıb. Azərbaycan Ermənistanla bir-birinin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı tanınması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası prosesinə başlanmasında bütün kommunikasiyaların bərpası və münasibətlərin normallaşmasına gətirib çıxaracaq sülh sazişinin imzalanması ilə bağlı bir sıra təkliflər verib. Azərbaycan müharibədən yox, sülh və gələcək haqqında danışmaq istəyir. O, ümid etdiyini bildirib ki, Ermənistan regionda yeni realıq dərək edəcək və sülh və sabitliyin bərqərar olması istiqamətində bizim yanaşmamızı dəstəkləyəcək.

Görüşdə ölkələrimiz və parlamentlərimiz arasında münasibətlərin inkişafı ilə bağlı qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Parlament nümayəndə heyətinin Latviyaya səfəri davam edir

Fevralın 2-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Latviya Respublikasına rəsmi səfəri çərçivəsində Riqada Latviya Milli İncəsənət Muzeyində olub.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdik ki, Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinin üzvləri muzeylə tanış olublar.

Sonra Spiker Sahibə Qafarova qonaqlar kitabını imzalayıb.

◆ ◆ ◆
Sonra Milli Məclisin nümayəndə heyəti Latviya Milli Kitabxanasında olub. Kitabxana ilə tanışlıqdan sonra Spiker Sahibə Qafarova qonaqlar kitabını imzalayıb. Milli Məclisin Sədri Azərbaycan tarixi, mədəniyyəti haqqında, həmçinin ölkəmizin böyük ədəbi xadimlərinin kitablarını kitabxanaya hədiyyə edib.

Parlament nümayəndə heyətimiz Riqada "Azadlıq" abidəsini ziyarət edib

Fevralın 2-də Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinin Latviya Respublikasına rəsmi səfəri çərçivəsində Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova və Latviya Respublikası Seyminin Sədri İnara Murniyetse Riqa şəhərində "Azadlıq"

abidəsini ziyarət ediblər. Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdik ki, spikerlər abidənin önünə əkilmiş qoyunlar. Sonra Azərbaycan və Latviyanın Dövlət himnləri səsləndirilib.

QMI-də Azərbaycanla Özbəkistanın qardaşlıq münasibətləri zəminində inkişaf edən dini-mənəvi əlaqələrdən danışılıb

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə fevralın 2-də Özbəkistan Respublikasının ölkəmizdəki səfəri Bahrom Aşrafxanovu qəbul edib.

QMI-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycanla Özbəkistan arasında tarixi dostluq, qardaşlıq münasibətləri zəminində inkişaf edən və dərinləşən dini-mənəvi əlaqələrdən söhbət açılıb. Qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyev və Prezident Şavkat Mirziyoyev qardaşlıq münasibətləri ortaq taxta malik, eyni dini-mənəvi dəyərləri bölüşən dost Azərbaycan və Özbəkistan xalqlarının ümumi mənafehinə xidmət edir.

Şeyxülislam A.Paşazadə İslam dünyasının ayrılmaz parçası olan, milli və mənəvi dəyərlərinə sadıq dünyəvi dövlət modellərinə malik Azərbaycan və Özbəkistanda milli-mənəvi irsə qayğı və dövlət himayəsində dəyərli nümunə kimi qiymətləndirilib.

Görüşdə İslam dünyasının tanınmış elm, irfan ocağını kimi təşəkkül tapmış mənəvi mərkəzlərindən biri olan Özbəkistanın dini-mənəvi məkanlarının tanınması və vacibliyinə diqqətli yanaşma barədə QMI sədrinə ətraflı məlumat verilib. O bildirib ki, Özbəkistan Prezidentinin tapşırığı ilə özbək hökuməti xüsusi qərar qəbul edib ki, ölkənin dünya şöhrətli, 500 illik tarixə malik Mir-Ərəb mədrəsəsinin, Daşkənd İslam Universitetinin dünyada tanınan şöhrətli məzunu Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin şəxsiyyətində özbək torpağının tarixi məkanları - Daşkənd, Buxara, Səmərqənd və digər şəhərlərin dini-mənəvi məkanlarına ziyarətini təşkil edən "Allahşükür Paşazadənin izi ilə" devisi altında həyata keçirilsin. Səfir B.Aşrafxanov Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin Özbəkistanda böyük nüfuzuna malik olduğunu, hər zaman ehtiramla qarşılandığını vurğulayaraq adın qeydini qərara əsasən nəzərdə tutulan, əsasən Azərbaycan, Qafqazdan təşrif buyuracaq zəvvarlar üçün ziyarət turunun təbii QMI sədrinə təqdim edib.

Şeyxülislam A.Paşazadə Özbəkistana hər zaman ikinci vətəni saydığı, ömrünün təhsilə bağlı illərini bu ölkədə keçirdiyini, özbək xalqını və onun zəngin mədəniyyətini, mənəvi irsini yüksək dəyərləndirdiyini ifadə edib. İslamın elmi cəhətdən tədqiqi, müsəlman irsinin təbliği istiqamətində Özbəkistanın dünya miqyasında şöhrətini təşviqində siyasi iradəsinin rolunu olduğunu önəmli sayan A.Paşazadə şəxsine olan hörməti özü üçün böyük nemət olduğunu dilə gətirib, qədirlən özbək xalqına, dövlətinə, həmçinin onun dövlət başçısına ehtiramını və dərin minnətdarlığını bildirib. QMI sədri xüsusi vurğulayıb ki, Özbəkistan dövləti Prezident Şavkat Mirziyoyev rəhbərliyi ilə İslam İntibahı dövrünü yaşayır. Xalqın milli-mənəvi dəyərlərinə yüksək ehtiram bəsləyən Özbəkistan dövlətinin başçısı tərəfindən həyata keçirilən, qısa müddət ərzində Özbəkistanda İslam Sivilizasiyası Mərkəzi, beynəlxalq tədqiqat mərkəzləri, elmi ocaqların yaradılması, özbək xalqının zəngin mənəvi irsinin xaricdə dərinləşməsinə və tanınmasına yönəlməli dövlət siyasətinin nəticələri böyük əhəmiyyət kəsb edir. Şeyxülislam A.Paşazadə Özbəkistan liderinin İslam irsinə, mənəvi dəyərlərə ali himayə və diqqətini yüksək qiymətləndirib. Uca Allahdan onun bu möhtəşəm fəaliyyətinə xeyri-dualar diləyib.

Şeyxülislam A.Paşazadə Özbəkistana ziyarət turlarının Azərbaycanla maraqlı qarşılanacağına əminliyini ifadə edib və bu necib işə uğurlar arzulayıb. QMI sədri Özbəkistana ziyarət səfərləri ilə bərabər yaxın gələcəkdə Azərbaycanın dini-mənəvi məkanlarına ziyarətini, o cümlədən azad olunmuş Qarabağ torpaqlarına turların təşkil edilməsinə ümidvar olduğunu bildirib. Şeyxülislam əlavə edib ki, Qarabağın dini-mənəvi, mədəni irsinə qarşı törədilmiş vandalizmi halları ilə, habelə dövlətimiz tərəfindən mənəvi irsin bərpa və yenidənqurulması sahəsində görülən işlərlə ziyarətçilərin yerində tanış olmaq imkanı olduqca əhəmiyyətlidir.

QMI sədri özbək səfərə bu yaxınlarda baş tutmuş Vatikan səfəri barədə məlumat verib. O bildirib ki, dinlərarası dialoq məstəvisində, müsəlman-xristian əlaqələri tarixində önəm kəsb edən səfər Müqəddəs Taxt-Tacla Azərbaycan arasında, İslam dünyası ilə əlaqələrin inkişafına öz töhfəsini vermək, yeni imkanlar açmaq baxımından uğurlu və perspektivli olub. A.Paşazadə qeyd edib ki, Vatikandakı görüşlərdə Mərkəzi Asiya ölkələri, o cümlədən Özbəkistanla əlaqələrdə maraqlı olduqları və münasibətlərin qurulmasında QMI-nin bu regiondakı nüfuzundan yararlanmaq istəkləri vurğulanıb.

Görüşdə Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində qardaş xalqlarımız və dövlətlərimiz arasında bütün sahələrdə, o cümlədən dini-mənəvi əlaqələrin dərinləşməsi üçün yeni imkanlar açılması barədə fikir mübadiləsi aparılıb. QMI sədri A.Paşazadə qeyd edib ki, bu birlik çərçivəsində türk dövlətlərinin müsəlman dini liderlərinin mövcud əlaqələrinin daha da təkmilləşməsinə naminə təşkilatı müstəvidə yeni addımlar atılması məqsəduyğundur.

Bakı Qarnizonu hərbi hissələrinin şəxsi heyətinin, şəhid ailələri üzvlərinin və müharibə veteranlarının iştirakı ilə Təlim və Tədris Mərkəzində Azərbaycan Ordusu gənclərinin toplantısı keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev və şəhidlərimizin əziz xatirəsinə bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Tədbirdə çıxış edən müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah reisi general-polkovnik Kerim Vəliyev müdafiə nazirinin salamlarını və təbriklərini toplantı iştirakçılarına çatdırdı.

Gənclərin hərbi xidmətə hazırlanması dövlətin daim diqqət mərkəzindədir

General-polkovnik K.Vəliyev qeyd edib ki, əsas xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasəti Azərbaycan gəncliyinin inkişafında dərin iz buraxıb. Bu siyasət hazırda Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bildirilib ki, Prezidentimiz gənclərin bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi, onların

vətənpərvərlik istiqamətində tərbiyəsi, xarici ölkələrdə təhsili, habelə gənclər təşkilatlarının formalaşması və inkişafına böyük diqqət yetirir. "Gənclərin hərbi xidmətə hazırlanması, onların milli-mənəvi dəyərlər əsasında, intellektual, fiziki və mənəvi tərbiyəsi dövlət başçısının daim diqqət mərkəzindədir. Mehz Vətən sevgisi Azərbaycan gənclərini torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və

ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpa olunması uğrunda gedən döyüşlərə qatılmağa sövq etdi", - deyər Baş Qərargah reisi bildirib.

O vurğulayıb ki, gənclərimiz Azərbaycan Ordusunda xidmət keçməkdən şərəf duyur və qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələri layəqətlə yerinə yetirirlər: "Hərbi xidmətdə olan gənclərimiz cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi olaraq Vətən və xalq qarşısında öz müqəddəs borcunu dərindən dərk edir. Səngər və döyüş mövqelərində xidmət edən zabit və əsgərlərimizin yüksək peşəkarlığı sayəsində ölkəmizin ərazisi, dəniz və hava məkanı etibarlı qorunur".

Sonda Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi adından ordu gənclərinə xidmətlərində uğurlar və yeni nailiyyətlər arzulanıb.

"Fevral məruzələri - 2022: Aerokosmik məsələlərin həllində gənclərin yaradıcı potensialı" VII Beynəlxalq Konfransı işinə başlayıb

Fevralın 2-də "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin (AZAL) Milli Aviasiya Akademiyasının (MAA) bazasında Azərbaycan Gəncləri Günü-nə və Azərbaycanın ilk telekommunikasiya peyki olan "Azerspace-1"-in orbitə buraxılması tarixinə həsr olunmuş "Fevral məruzələri - 2022: Aerokosmik məsələlərin həllində gənclərin yaradıcı potensialı" VII Beynəlxalq elmi-praktik gənclər konfransı onlayn formatda öz işinə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, təşkilatçılar Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Neqoliat Nazirliyi, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası olan konfrans ABŞ, Rusiya, Türkiyə, İsrail, Almaniya, Fransa, Niderland, Qazaxıstan və Azərbaycanın 175 illiyinə həsr olunmuş seminar təşkil olunacaqdır.

Professr Ədalət Səmədov qeyd edib ki, 2021-ci ilin fevral məruzələrindən sonra keçən müddətdə respublikamızın və MAA-nın heyatında çox mühüm və əlamətdar hadisələr baş verib. 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Qələbədən sonra Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda Qarabağın sursətlə bərpası prosesinə start verilib. Bu işlərin icarısında aviatorlar üçün prioritet və əhəmiyyətli olanlardan biri də hava limanlarının tikintisidir. İlk olaraq Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının tikintisinə başlandı: 2021-ci il yanvarın 14-də Füzuli Hava Limanının tikintisi qoyuldu, avqustun 22-də ilk sınaq uçuşu həyata keçirildi, oktyabrın 26-da Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçıları - İlham Əliyev və Rəcəb Tayyib Ərdoğan Qarabağda Füzuli Beynəlxalq Hava Limanını istifadəyə verdilər. İkinci hava limanı Zəngilanda tikilir. Hava limanı bütün növ təyyarələri, o cümlədən ağır yüklü təyyarələri qəbul

ustad dərsi, həmçinin "Rosstrudniçestvo" Təşkilatının Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyi ilə birlikdə Nikolay Yeqoroviç Jukovskinin anadan olmasının 175 illiyinə həsr olunmuş seminar təşkil olunacaqdır.

edə biləcək. Hava limanının 2022-ci ildə istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Üçüncü hava limanı Laçında tikilir. Bu hava limanının yeri unikalıdır. Laçından 30 km, Kəlbəcərdən 60 km, Şuşa şəhərindən 70 km məsafədə yerləşir. Laçın Beynəlxalq Hava Limanı da bütün növ təyyarələri qəbul edə biləcək. Plenar iclasda çıxış edənlər - Beynəlxalq Elmi Şurasının (Fransa) baş elmi katibi fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor Alik İsmayilzadənin "Siyasətin formalaşdırılması üçün təbii təhlükələr və risklər haqqında elm", "Ali İqtisadiyyat Məktəbi" Milli Tədqiqat Universitetinin Beynəlxalq təhlil və qərar qəbulatma mərkəzinin rəhbəri (Rusiya) texnika elmləri doktoru, professor Fuad Ələsgərovun "Pandemiya: virusun yayılmasının modeləşdirilməsi və iqtisadi tikilər", Moskva Fizika Texnika İnstitutunun Nezeri fizika kafedrasının müdiri fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor Emil Əhmədovun "Elementar hissəciklərin fizikasından kosmologiyaya qədər", "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin "Azəraeronaviasiya" Hava Hərəkəti İdarəsinin direktoru Fərhan Quliyevin "Aviasiya texnologiyalarında yeni dövr" mövzularında məruzələri konfrans iştirakçıları tərəfindən böyük maraqla dinlənilib.

Gənclər günü münasibətilə silsilə tədbirlər keçirilib

2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü ilə əlaqədar Azərbaycan Ordusunda silsilə tədbirlər keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirlərdə çıxış edənlər Gənclər gününün təntənəli surətdə qeyd edilməsinin Ulu Öndər Heydər Əliyev adı ilə bağlı olduğunu, Ümummilli Liderin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanda dövlət gənclər siyasətinin əsasını qoyulduğunu və bu gün də həmin siyasətin Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini xüsusi vurğulayıblar.

Tədbirlərdə Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzi, Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzi, eləcə də rayon mədəniyyət şöbələrinin yaradıcı kollektivləri şəxsi heyət qarşısında maraqlı konsert proqramları ilə çıxış ediblər.

Naftalanda Gənclər günü silsilə tədbirlərlə qeyd olunub

Naftalan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində davam edən tədbirdə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir. Çıxış edənlər bildirmişlər ki, əsas Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə idarəetmə bacarığı ilə seçilən intellektual, dünyagörüşlü yeni nəsil yetişib. Gənclər siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilir. Dövlət başçısının imzaladığı fərman və sərəncamlar, qəbul edilmiş dövlət proqramları yeniyyətə və gənclərin hərtərəfli inkişafı və qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması üçün geniş imkanlar açmışdır.

2 Fevral - Gənclər Günü'nün təsis edilməsinin 25 illiyi münasibətilə şəhərdə yaddaqalan digər tədbirlər də keçirilmişdir. "Gənclər həftəsi" çərçivəsində gənclərin dünyagörüşünün artırılması, onlarda məlumat bazasının formalaşdırılması, möhkəmləndirilməsi və əyləncəli şəkildə elmi və praktik biliklərinə yiyələnməsi məqsədilə məktəblilər arasında "Nə? Bilirək? Nə zaman?" intellektual yarışması, şahmat turniri, həmçinin Gənclərin inkişafı və karyera mərkəzinin Naftalan nümayəndəliyinin və Şəhər Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə gənclər arasında veloyürüş təşkil edilmişdir.

Naftalan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində davam edən tədbirdə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edilmişdir. Çıxış edənlər bildirmişlər ki, əsas Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə idarəetmə bacarığı ilə seçilən intellektual, dünyagörüşlü yeni nəsil yetişib. Gənclər siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilir. Dövlət başçısının imzaladığı fərman və sərəncamlar, qəbul edilmiş dövlət proqramları yeniyyətə və gənclərin hərtərəfli inkişafı və qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması üçün geniş imkanlar açmışdır.

2 Fevral - Gənclər Günü'nün təsis edilməsinin 25 illiyi münasibətilə şəhərdə yaddaqalan digər tədbirlər də keçirilmişdir. "Gənclər həftəsi" çərçivəsində gənclərin dünyagörüşünün artırılması, onlarda məlumat bazasının formalaşdırılması, möhkəmləndirilməsi və əyləncəli şəkildə elmi və praktik biliklərinə yiyələnməsi məqsədilə məktəblilər arasında "Nə? Bilirək? Nə zaman?" intellektual yarışması, şahmat turniri, həmçinin Gənclərin inkişafı və karyera mərkəzinin Naftalan nümayəndəliyinin və Şəhər Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə gənclər arasında veloyürüş təşkil edilmişdir.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Sərhədçi gənclər müqəddəs əsgəri borcunu layiqincə yerinə yetirirlər

2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü münasibətilə Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) struktur qurumlarında silsilə tədbirlər keçirilib.

Dövlət himnimizin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirlərdə çıxış edənlər bu əlamətdar tarixi xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu, Ulu Öndərin ölkəmizdə intellektual, vətənpərvər, milli düşüncəyə malik gənclərin formalaşması istiqamətində misilsiz işlər gördüyünü, gənclər siyasəti ilə bağlı bir çox fərman və sərəncam imzaladığını diqqətə çatdırıblar. Dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsi olan gənclər siyasətinin Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyi, müasir Azərbaycan gəncliyinin ictimai həyatın bütün sahələrində aktiv fəaliyyətlə seçildiyi vurğulanıb.

Rəşadətli Silahlı qüvvələrimizin sıralarında Vətən uğrunda vuruşmuş igid gənclərimizin öz adlarını xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə həkk etdikləri, onların sücaəti, fədakarlığı sayəsində şanlı Zəfərin əldə olunduğu, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpa edildiyi qeyd olunub. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən Vətən müharibəsində qəhrəmanlıqlarını yüksək qiymətləndirərək "Bütün nəsilərdən olan vətəndaşlarımızın bu Qələbədə böyük zəhməti var. Ancaq onu da bildirməliyəm ki, əsas yükü, əsas vəzifəni gənc nəsil yerinə yetirdi" deməsinin Azərbaycan gəncliyinin müqəddəs sava-

şımızdakı roluna verilən ən ali qiymətin ifadəsi olduğu vurğulanıb. Vətən müharibəsində Silahlı qüvvələrimizin sıralarında sərhədçi gənclərimizin də Vətən qarşısındakı müqəddəs əsgəri borcunu layiqincə yerinə yetirdikləri, DSX-nin qarşısında qoyulmuş döyüş tapşırıqlarını uğurla icra etdikləri və bu gün işğaldan azad edilmiş dövlət sərhədlərimiz boyunca Azərbaycan Respublikasının üçrəngli bayrağı altında milli maraqlarımızı layiqincə qoruduqları bildirilib. Tədbirlərin sonunda xidməti-döyüş fəaliyyətində yüksək nəticələr əldə etmiş hərbi qulluqçular təltifləniblər.

motiv Deposunun istifadəyə verilməsi deyilənləri təsdiq edir. Gəncənin nümunəsində bunlar respublikamızda vətəndaşlara xidmətlərini ən müasir səviyyəyə çatdırılması ilə bağlı görülən işlərin təməliyədir. Bu layihələrin həyata keçirilməsi həm də onun təsdiqidir ki, vətəndaş məmnunluğuna, mədəni həyata töhfə verən istənilən layihəyə və təşəbbüsə yüksək səviyyədə dəstəklənir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının uğurlu icrasını təmin edən əsas məsələlərdən biri də infrastruktur layihələrinin tikintisinin gedişi ilə Prezidentin yerində tanış olmasıdır. Prezident İlham Əliyevin tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olduğu Gəncə İdman Sarayı isə respublikamızda həyata keçirilən müxtəlif idman siyasətinin göstəricisidir. Dövlət başçısının təşəbbüsü ilə inşasına başlanan bu idman sarayında böyük idman zalı, üzgüçülük hovuzu, beynəlxalq turnirlərin keçirilməsi üçün məkən, sahmat, güleş, boks və idmanın digər növləri üzrə məktəblər fəaliyyət göstərəcək.

İlham ƏLİYEV:
"Biz əldə olunmuş nailiyyətlərə kifayətlənməməliyik"

Gəncə şəhərində AZƏRTAC-a müsahibə verən Prezident İlham Əliyev görülən işləri qiymətləndirməklə yanaşı, bildirdi ki, biz irəliləməliyik: "Bütün bu açılışlar və təməlləşmə mərasimləri göstərir ki, ölkəmizin hər bir yerində inkişaf getməlidir, davam etməlidir, biz əldə olunmuş nailiyyətlərə kifayətlənməməliyik, yalnız irəliləməliyik və bütün gücümüzü səfərbər edib insanlar üçün daha yaxşı həyat şəraiti yaratmalıyıq".

Azərbaycan Prezidentinin hədəfləri respublikamızın daha da inkişaf etməsi, vətəndaşlar üçün ən yüksək həyat şəraitinin təmin olunmasıdır. Ölkəmizdə həyata keçirilən müxtəlif inkişaf proqramları, iqtisadi və sosial islahatlar da məhz bu məqsədə xidmət edir. İndiyədək əldə olunan bütün iqtisadi və sosial uğurlar bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərin səmərəli olmasından xəbər verir. Hazırkı realıqlar isə ondan xəbər verir ki, Vətən müharibəsindən sonra yeni mərhələyə qədəm qoyan, o cümlədən pandemiyanın bütün çətinliklərini dəf edən respublikamız yaxın gələcəkdə daha böyük iqtisadi və sosial uğurlara nail olacaqdır.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Regional inkişaf davamlı və dinamikdir

Prezident İlham Əliyevin Gəncə şəhərinə səfəri göstərdi ki, qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələr tam yerinə yetirilir

Əvvəli 1-ci səh.

Prezident İlham Əliyevin yanvarın 30-da Gəncəyə etdiyi səfər isə həm də regionların kompleks inkişafı və quruculuq işləri ilə bağlı qarşıya qoyulan vəzifələrin sürətlə yerinə yetirildiyini, bütün planların həyata vəsiqə alındığını göstərdi.

Qeyd edək ki, ölkənin regionlarının sosial-iqtisadi inkişafının yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəlməsində regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş dövlət proqramları böyük əhəmiyyət kəsb edir. 2004-cü ildən uğurla icra olunan bu proqramlar regionlarda səhər, qəsəbə və kəndlərin siyasını köklü şəkildə dəyişib, şəhər və rayonların potensialının artmasına, infrastruktur təminatının, kommunal xidmətlərin keyfiyyətinin, biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşmasına və əhəlinin rifahının yüksəlməsinə geniş imkanlar açdı. Bu dövlət proqramlarının icrasının və yara-

dılmış potensialın nəticəsidir ki, dünyada iqtisadi gerilemənin yaşandığı və hər bir dövlət üçün sınaq dövrü olan illərdə Azərbaycan böhrandan layiqincə çıxıb və həyata keçirilən yeni iqtisadi islahatlarla inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Prezident İlham Əliyevin bölgələrə mütəmadi səfərləri və bu səfərlərin nəticəsi olaraq imzalandığı sərəncamlar dövlət proqramlarının icrasını sürətləndirib, görülən işlərə əhəmiyyətli töhfə verir.

Vətəndaş məmnunluğuna və mədəni həyata töhfə verən təşəbbüslər

Bu gün istənilən şəhər və rayonumuzun təmsilində Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət proqramlarının və iqtisadi islahatların real bəhrəsini görmək mümkündür. Prezident İlham Əliyevin Gəncəyə səfəri bir daha göstərdi ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət

proqramlarının icrası əhəliyə göstərilən müxtəlif növ xidmətlərin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsində, quruculuq işlərinin dinamik şəkildə həyata keçirilməsində müstəsna rol oynamışdır.

Iqtisadi inkişafı şərtləndirən vacib məsələlərdən biri bütün sahələr üzrə müasir infrastrukturun olmasıdır. Realıq da göstərir ki, dayanıqlı inkişaf ilk növbədə infrastrukturun yeniləşməsindən keçir. Dövlət başçısı İlham Əliyev davamlı yüksəlişin, tərəqqinin yolunu digər amillərlə yanaşı, infrastrukturun daim yenilənməsində və müasirləşməsində, bu sahədə beynəlxalq standartların tətbiqində, qabaqcıl biliklərin, texnologiyaların mənimlənməsində görür və əməli fəaliyyətin həyata keçirilməsini daim önə çəkir.

Prezident İlham Əliyevin Gəncəyə səfəri zamanı Gəncə Dövlət Dram Teatrının yeni binasının, 2 saylı Gəncə Regional "ASAN xidmət" Mərkəzinin, "Azərbaycan Demir Yolları" QSC-nin Loko-

Ötən dövrdə DOST mərkəzlərində 700 minə yaxın vətəndaşa xidmət göstərilib

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST Agentliyinin Müşahidə Şurasının iclası keçirilib.

Şurasın sədri, əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 9 avqust tarixli Fərmanı ilə 2019-cu ilin may ayında Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin (DOST Agentliyi) və həmin vaxtdan 5 DOST Mərkəzinin yaradıldığını vurğulayıb.

Nazir qeyd edib ki, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST konsepsiyası dövlət sosial xidmətlərinin müasir və çevik, tam şəffaf mexanizmlər üzərindən, "bir pəncərə"dən təqdim edilməsinə imkan verir. Həmin xidmətlərdən vətəndaş məmnunluğu səviyyəsi 98 faiz üzərindədir.

Nazirliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinin verilən məlumata görə, 2021-ci ildə Bakı şəhərində və Ağseron rayonunda olmaqla daha iki DOST mərkəzinin açıldığı və bu mərkəzlərin sayının 5-ə çatdığı qeyd olunub. Yeni Bakı şəhəri və Ağseron rayonu DOST şəbəkəsi ilə əhatə olunub və Bakıdakı DOST mərkəzlərinə müraciət üçün qeydiyyat prinsipi də artırq ötetil aradan qaldırılıb. Bakının hansı rayo-

nunda qeydiyyatda olmasından asılı olmayaraq, Bakı sakinləri paytaxtda istənilən DOST mərkəzinin xidmətlərinə müraciət edə bilərlər. Keçən il DOST mərkəzlərində 416,2 min, ümumilikdə ötən dövrdə 700 minə yaxın vətəndaş birbaşa və e-qaydada müraciətlər üzrə xidmət göstərilib. Bu il DOST mərkəzləri şəbəkəsi daha da genişləndiriləcək. Hazırda respublikanın bir sıra bölgələrində, o cümlədən Quba, Sumqayıt, Gəncə,

Sabirabad, Masallı və s. rayon və şəhərlərdə də DOST mərkəzlərinin açılması nəzərdə tutulur.

İclasda DOST Agentliyinin ödənilməsi və qarşısında duran vəzifələrdən bəhs edildi. Agentliyin fəaliyyəti üzrə ISO sertifikatlaşdırılması ilə bağlı integrasiya menecment sisteminin tətbiqi, qurumun fəaliyyətinə dair daxili qaydaların təsdiqlənməsi və s. məsələlər müzakirə olundu.

Azərbaycan Respublikası və Bəhreyn Krallığı Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr keçirilib

Fevralın 2-də Manama şəhərində Azərbaycan Respublikası və Bəhreyn Krallığının Xarici İşlər nazirlikləri arasında məsləhətləşmələrin ikinci raundu keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məsləhətləşmələrdə Bəhreyn tərəfini xa-

rici işlər nazirinin siyasi məsələlər üzrə müavini Şeyx Abdullah bin Əhməd Al Xəlifi, Azərbaycan tərəfini isə xarici işlər nazirinin müavini Fariz Rzaev təmsil edib.

Görüşdə iki ölkə arasındakı münasibətlərin hazırkı vəziyyəti, habelə ikitərəfli əlaqələrin siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə inkişafı yolları

müzakirə olundu. Tərəflər həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran regional və global xarakterli məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıblar.

Azərbaycan tərəfi bölgədə münasibətlərin mövcud olan vəziyyəti, o cümlədən azad olunmuş ərazilərdə bərpa, quruculuq, reintegrasiya işləri barədə məlumat təqdim edib.

Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı və uğurla inkişaf edən münasibətləri mövcuddur

"Ermənistan xarici işlər nazirinin diqqətinə çatdırırıq ki, ölkəmizin suveren torpaqlarında hər hansı beynəlxalq təşkilatın fəaliyyəti, Azərbaycan ilə əlaqəli beynəlxalq təşkilatın ikitərəfli məsələsidir. Üçüncü dövlətin nümayəndəsinin bu xüsusda sərhəti yersiz və əsassızdır. Yaxşı olardı ki, Ermənistan xarici işlər naziri bilavasitə ölkəmizin üzərinə götürüldüyü öhdəliklərin icrasını və bölgədə sülhün quruculuğu ilə bağlı məsələləri sərhət etsin".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla

Abdullayeva Ermənistan xarici işlər nazirinin "Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatların Qarabağda fəaliyyətinə maneə törətməsi" ilə bağlı fikrinə münasibət bildirərək deyib.

"İk növbədə, vurğulamaq istərdik ki, Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı və uğurla inkişaf edən münasibətləri mövcuddur. Ölkəmizin çoxtərəfli platformalarda fəal iştirakı, o cümlədən bir sıra təşkilatlarda uğurlu sadiqlik təcrübəsi hər kəsə məlumdur. Beynəlxalq təşkilatların Azərbaycan ərazisində fəaliyyətinə gəldikdə xatırlatmaq istərdik ki, BMT

Baş Assambleyasının humanitar yardımın əlaqələndirilməsi ilə bağlı 1991-ci il 19 dekabr tarixli Qətnaməsinə uyğun olaraq, bu kimi fəaliyyətlər qəbul edən dövlətin suverenliyi və ərazi bütövlüyünə hörmət prinsipi əsasında həyata keçirilməlidir. Beynəlxalq təşkilatların Azərbaycan Respublikası ərazisindəki fəaliyyəti də məhz bu prinsipə uyğun həyata keçirilir", - deyə Leyla Abdullayeva qeyd edib.

Abonentlərin sayı 2 milyon 400 minə çatdı

Bu, Azərbaycanda qazlaşdırmanın dünya miqyasında yüksək göstəricilər qazandığını təsdiqləyən növbəti faktır

Azərbaycanda mənzillərin və fərdi evlərin qazlaşdırılmasının səviyyəsi artıq 96,3 faizə çatıb. Bu günlərdə isə 2 milyon 400 mininci abonentin adı məlum olub. O, paytaxtın Xəzər rayonunun Qala qəsəbəsindəki Ədalət küçəsində qeydiyyata alınmışdır.

Abonent S. İsgəndərovanın ailəsinin maddi durumunda sıxıntılar olduğundan "Azəriqaz" istehsalat Birliyi onun fərdi yaşayış evinin qazlaşdırılmasını öz üzərinə götürmüşdü. Aparılan hesabatlara görə, qazlaşdırma işi müvafiq işlə təmin olunacağı da bildirilib. B. Zalov minnətdar olduğunu deyib.

Azərbaycanda qazlaşdırmanın uğurla həyata keçirilməsi dövlətin sosial siyasəti-

nin bir hissəsini təşkil edir. Odur ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramlarına uyğun olaraq, son 18 ildə ölkənin uzun müddət təbii qaz almaq imkanına malik olduğunu, eləcə də inkişafda qazlaşdırılmayan kənd və qəsəbələrini mavi yanacaq təminatı ilə təmin etməyə imkan verən təşəbbüslər həyata keçirilib. Bununla da qaz xətləri sovet dövrünün ən inkişafı illərində belə mavi yanacaqdan istifadə edə bilməyən yerlərdəki çatıb. Aydın bir ki, xüsusilə dağlıq ərazilərdə qaz çəkilişi çətinliklə aparılır. Bu, həm texniki cəhətdən çətin işdir, həm də böyük maliyyə vəsaiti tələb edir. Bununla belə, çoxlu dağ kəndlərimiz xeyli vaxtdır mavi yanacaq

alır. Belə yerlərdə xətlər dağlardan, qayalıqlardan keçirilməlidir. Hətta əllə daşındığı da məlumdur.

Qeyd edək ki, hazırda qazlaşdırma "Azərbaycan Respublikası Regionlarının 2019-2023-cü illərdə Sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" çərçivəsində maliyyə imkanlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Təkcə keçən il ölkəmizin şəhər və rayonlarında ümumilikdə 100-ə yaxın yeni yaşayış massivləri qazla təmin olunub. 200-dən artıq səhəd ailəsi və müharibə iştirakçısının fərdi yaşayış evi "Azəriqaz"ın daxili imkanları hesabına qazlaşdırılıb.

Son 10 ildə ölkədə təbii qazla təmin olunan yaşayış məntəqələrinin sayı isə 1675-dir. Bu il daha 110-ə yaxın kənd və yeni yaşayış massivinin qazlaşdırılması nəzərdə tutulub.

Ölkədə hələ qazlaşdırılmayan 982 kənd mövcuddur. "Azəriqaz"la Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi arasında keçirilən növbəti işçi görüşdə bu barədə söhbət gədi. Bildirilib ki, həmin kəndlərdən 426-sı meşəətərafı ərazilərdə yerləşir. Bu ərazilərdə isə yalnız 260-ün qazlaşdırılması texniki-iqtisadi baxımdan səmərəli hesab edilir. Bu il həmin 460 kəndin 25-i qazla təmin olunaçaqdır. Qalan 235 kənd isə növbəti 5 ildə tam qazlaşdırılacaqdır.

Qarşıda duran ən mühüm məsələlərdən biri də Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda tikiləcək evlərimizi, sosial və istehsalat təminatı məqsətlərini mavi yanacaq təminatıdır. İşğaldan azad olunan ərazilərdə qazlaşdırma ilə əlaqədar hazırda layihələşdirilmə işləri görülür. İlk olaraq Ağdam və Şuşanın qazlaşdırılmasından söhbət gədir.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Quru Qoşunlarında snayperlərin hazırlıq kursu davam edir

Bu ilin döyüş hazırlığı planına əsasən, Quru Qoşunlarında "Snayper hazırlığı" kursu davam edir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, kurs müddətində snayper tədrisçilərinin taktiki-texniki xüs-

siyyətlərini mənimsəməklə yanaşı, hərbi qulluqlarının atəş və fiziki hazırlıqlarına da xüsusi diqqət yetirilir. Praktiki məşğələlər zamanı snayperlər istənilən hava şəraitində, fərdi və cütlük şəklində hərəkət edərək müxtəlif məsafələrdə yerləşən hədəflərə atəş açma tapşırıqlarını yerinə yetirirlər.

Bundan əlavə, atəş mövqeyinin seçilməsi, atəş mövqeyinin seçilməsi, təlim-döyüş tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi üçün təyinat olunan obyektlərə gizli yaxınlaşma, əlverişsiz vəziyyətlərdən atəş açma, aşkarlandığıda mövqeyi tərk etmə və digər vərdişlər təkmilləşdirilir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

SUSA - uzunömürlülük fenomeni

Fiziologiya İnstitutunun araşdırmalarının nəticələri göstərir ki, Qarabağ uzunömürlülüyə görə də dünyanın nadir regionlarından biridir

Dünyanın qədim tarixə malik ərazilərindən biri hesab olunan Azərbaycan həm də uzunömürlülük diyarı kimi tanınır. Hələ sovetlər birliyi dövründə ölkəmiz uzunömürlülərin sayına görə dünyada öncül yerlərdən birini tuturdu. Araşdırmalara əsasən, ölkəmizdə ən yüksək uzunömürlülük indeksi Qarabağdadır. Yəni Qarabağ dünyanın nadir regionlarından biridir ki, burada uzunömürlülük populyasiya (əhali, çoxluq) səviyyəsində müşahidə olunur. Təkcə bu fakt Qarabağın dünya səviyyəsində həm qədim insan məskəni, həm də uzunömürlülük məkanı olduğunu təsdiqləmək üçün real imkanlar açır. Ancaq bunun üçün təbii ki, ortaya real faktlar, araşdırmalar qoyulmalı və beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində addımlar atılmalıdır.

Qarabağ uzunömürlülük məkanından biridir

Azərbaycan dünyanın nadir regionlarından biridir ki, burada uzunömürlülük populyasiya fenomeni kimi təmsil olunur. Hələ keçmiş sovet dövründə aparılan kompleks tədqiqatlar nəticəsində ölkəmizin ayırı-ayrı rayonlarında təbii uzunömürlülük ocaqlarının mövcudluğu aşkar edilmişdir.

AMEA-nın akademik Abdulla Qarayev adına Fiziologiya İnstitutunun baş direktoru, biologiya elmləri doktoru, professor Ulduz Həşimova qədimdə məxsusi açıqlamasında bildirdi ki, uzunömürlülük həm fərdi, həm də populyasiya səviyyəsində ola bilər. Fərdi səviyyədə qeydə alınan uzunömürlülük, yeni ayırı-ayrı fərqlərin fiziki və mental baxımdan sağlamlıqda 90, 100 il və daha çox yaşaması halları dünyanın bütün yerlərində qeydə alınır, özü də belə insanların sayı get-gedə artır. Bu, bütün dünya üçün ümumi qlobal tendensiya deyildir. Lakin dünyada çox nadir region var ki, orada uzunömürlülük populyasiya səviyyəsində müşahidə olunur, yəni həmin yerlərdə 90 və daha çox yaşayış olan insanların sayı nisbətən çoxdur.

Baş direktorun sözlərinə görə, yüksəkixtisaslı mütəxəssislərdən ibarət beynəlxalq tədqiqat qrupu tərəfindən toplanmış məlumatlar əsasında müəyyən edilmiş ki, Qafqaz xalqları arasında ən yüksək uzunömürlülük indekslərinə birini Qarabağ ərazisində qeydə alınır.

"Ölkəmizdə ilk kompleks beynəlxalq herontoloji tədqiqatlar "Yüksək uzunömürlülük indeksi ilə fərqlənən xalqların və etnik qrupların kompleks bioloji-antropoloji və sosial-etnoqrafik tədqiqatı" Sovet-Amerika beynəlxalq tədqiqat proqramı (1981-1989) çərçivəsində həyata keçirilib. Bu tədqiqatlarla AMEA-nın akademik Abdulla Qarayev adına Fiziologiya İnstitutunun əməkdaşları ilə birgə SSRİ EA-nın Herontologiya İnstitutunun (hazırda Ukrayna MEA Herontologiya İnstitutu), M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Antropologiya İnstitutunun, SSRİ EA-nın Etnoqrafiya İnstitutunun mütəxəssisləri də iştirak ediblər. Bu tədqiqatların nəticələri, sağlamlıq və aktiv qocalmanın təmin edilməsində genetik və mühit faktorlarının, cəmiyyətin nikah-ailə strukturunun xüsusiyyətlərinin, həyat tərzinin, qidalanma rejiminin və digər bioloji-sosial amillərin roluna dair mövcud biliklər bazasını əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirməyə imkan yaradıb. Toplanmış məlumatlar Qafqaz xalqları arasında ən yüksək uzunömürlülük indekslərinə birini Qarabağ ərazisində qeydə alındığını təsdiq edib".

Alimin fikrincə, sovet alimləri 1939-1979-cu illərdə Azərbaycanda əhalinin siyahıyaalınma materiallarına əsaslanan araşdırma apararkən maraqlı faktlar ortaya çıxarmışdılar: "Əvvəl sovet alimlərinin, daha sonra isə bizim alimlərimizin apardıqları araşdırmalar göstərir ki, yüksək uzunömürlülük indekslərinə tarixən

məhz Qarabağda rast gəlinir. Məsələn, sovet alimlərinin Azərbaycanda əhalinin 1939-1979-cu illərdə siyahıya alınmasını materiallarına əsaslanaraq apardıqları araşdırmaların nəticələri göstərir ki, bu dövr ərzində Şuşada və ona yaxın rayonlarda ölkə üzrə ən yüksək uzunömürlülük indeksləri qeydə alınır. Qarabağda bir çox amilin qarşılıqlı təsiri nəticəsində yerli əhali arasında tarixən uzunömürlülük fenomeni formalaşmış və yerlərdə uzunömürlü şəxslərin nisbətən yüksək sıxlığı ən azı 100 ilə yaxın bir zaman kəşiyində müşahidə olunmuşdur. Bu, xüsusilə Şuşada diqqətə layiqdir".

Uzunömürlülüğün irsiyyətlə bağlılığına toxunan alim, deyir ki, bu populyasiya fenomeni kimi yalnız sağlamlıq genetik, sağlam həyat tərzi, təmiz ekoloji mühit, düzgün qidalanma kimi amillərin qarşılıqlı təsiri nəticəsində orqanizmin ətraf mühitlə harmoniya təşkil etdiyi yerlərdə formalaşır. Belə və bunun üçün tarixən uzun müddət tələb olunur. Deməli, bu fenomen tibbi-bioloji baxımdan böyük əhəmiyyət kəsb etməklə yanaşı, həm də xalqların yaşadığı ərazidə tarixən mövcud olmasından xəbərdərdir. Əlbəttə ki, qədim Azərbaycan şəhəri olan Şuşada da ekoloji təmiz mühitdə yaşayan insanlar tarixən sağlam həyat tərzi keçiriblər. Bunun nəticəsində də burada uzunömürlülük populyasiya səviyyəsində müşahidə olunur: "Ali Baş Komandan İlham Əliyev Şuşaya səfərlərinin birində belə bir ifadə işlətdi: "Şuşadan ayrılırdıq, yəni də ayrılmaq istəmirik. Şuşa insanı o qədər özünə cəlb edir ki, bura gələn insan getmək istəmir. Şuşaya hələlik deyirik". Bu ifadədə də bir hikmət var. Şuşa elə bir yerdir ki, insan orada özünü çox rahat, xoşbəxt, sağlam hiss edir. Bu da deyilənləri təsdiqləyən daha bir faktıdır".

Ulduz Həşimova bir maraqlı məqamı da açıqlayaraq bildirdi ki, Sovet-Amerikan birgə tədqiqatlarının nəticələrindən əsasən 1989-cu ildə "Nauka" nəşriyyatında (Moskva) 1989-cu ildə nəşr edilmiş "Azərbaycanda uzunömürlülük" adlı kitabda yer alan geniş elmi araşdırmalarda Qafqazda uzunömürlülük məkanlarından biri kimi Şuşa və ona yaxın rayonların adları çəkilir.

"Şuşa ili"nə böyük töhfə

Ulduz Həşimova vurğulayı ki, son illər Fiziologiya İnstitutunun bu sahədə, əhalinin 2016-cı ildə siyahıya alınmasının materialları əsasında apardığı araşdırmalar da bu faktları təsdiqləyir. Həmin rəsmi statistik məlumatlar əsasında bütün inzibati rayonlar üzrə uzunömürlülük indeksləri hesablanmış və ölkə üzrə uzunömürlülüğün coğrafiyası araşdırılıb. Alınan nəticələrə görə vaxtilə Qarabağ zonasında yaşayan, sonra isə köçkün həyatı sürən insanlar arasında uzunömürlülük potensialı yüksək olaraq qalıb.

Beləliklə, bütün faktlar təsdiq edir ki, Azərbaycan, xüsusən də mədəniyyət paytaxtımız Şuşa uzunömürlülük diyarıdır. Ancaq bu realiti beynəlxalq miqyasda tanıması, təsdiq olunması üçün

ciddi işlər görmək tələb olunur. Çünki düz 30 ilə yaxın müddətdə Qarabağ işğal altında inlədi. Amma erməni vandallizmi bu torpaqların qədim Azərbaycan yurdu olduğunu təsdiqləyən faktların hamısını saxtalaşdırma bilmədi. 44 günlük Vətən savaşındakı böyük Zəfərdən sonra öz sahiblərinin əlində olan Qarabağın yeni tarixi yazılır. Bu tarix elə həkk olunmalıdır ki, heç bir saxtakarlıq ona xələl gətirə bilməsin.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərinin dünyanın ən qədim tarixə malik olan məkanlarından biri və ən əsası uzunömürlü insanların kompakt yaşadığı bölgə olması da bu faktlardan biri kimi beynəlxalq səviyyədə təsdiqi tapmalıdır.

Ulduz Həşimova deyir ki, bunu sübut edəcək kifayət qədər fakt var. Amma beynəlxalq təşkilatlar, xarici mütəxəssislərlə birgə müasir praktikaya əsaslanan herontoloji tədqiqatların aparılması ilə dediklərimizi dünya miqyasında geniş şəkildə şəxələndirə bilərik: "Ölkəmizdə olan əvvəlki illərin materialları və yeni faktlar bu gün bizə geniş imkanlar açır. Ona görə biz bu istiqamətdəki tədqiqatları genişləndirmək təklifini irəli sürmüşük. İnstitutda herontologiya sahəsində beynəlxalq laboratoriya yaradıb xarici mütəxəssisləri dəvət etmək olur. Birlikdə işçi qrupu yaradıb araşdırmalar aparmalıyıq. Araşdırmalar zamanı heç qəfəllər bir daha təsdiqi tapandan sonra Qarabağda həttə beynəlxalq miqyasda populyasiya səviyyəsində uzunömürlülərin yaşadığı məkan kimi qəbul edilən "Mavi zona" statusu da ala bilər. Bu həm Prezident İlham Əliyevə inan etdiyi "Şuşa ili"nə böyük töhfə olar, həm də Azərbaycana daha bir tarixi nailiyyət qazandırma bilər".

İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının ali mükafatı

Hazırda professor Ulduz Həşimovanın rəhbərliyi altında Fiziologiya İnstitutunda müasir biotibb elminin qocalmanın biologiyası, ekoloji fiziologiya, immunofiziologiya, neyrobiologiya kimi prioritet istiqamətləri üzrə elmi tədqiqat işləri aparılır. 2021-ci ildə, əvvəlki illərdə olduğu kimi, institutun elmi laboratoriyalarında həm nəzəri, həm də təbii cəhətdən əhəmiyyətli nəticələr əldə edilib.

Orqanizmin həyat fəaliyyətinin fizioloji və hüceyrəvi-molekulyar mexanizmlərinin öyrənilməsi üzrə aparılan tədqiqatlar yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

İnstitutda müasir dövrün çağırışlarına cavab verən yeni multidissiplinar elmi-tədqiqat proqramları işlənib hazırlanıb ki, bunların arasında AMEA Rəyasət Heyətinin dəstəklədiyi prioritetlər sırasında olan herontoloji tədqiqatlar xüsusilə qeyd olunmalıdır. Qocalmanın biologiyası sahəsində, xüsusilə də respublikamız üçün xarakterik olan uzunömürlülük fenomeninin fizioloji və molekulyar-genetik əsaslarının tədqiqində professor Ulduz Həşimovanın rəhbərliyi ilə əldə edilən elmi nəticələr beynəlxalq elmi ictimaiyyət tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir. Təkcə 2021-ci ilin noyabrında elm sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərə görə Ulduz Həşimovanın İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Aşqabadda keçirilən XV Zirvə görüşündə "Science&Technology" (Elm və Texnologiya) üzrə təsis etdiyi mükafata layiq görülməsi deyilənlərin təsdiqidir. Bu ali mükafat həm Ulduz Həşimovanın çoxşaxəli elmi fəaliyyətinə, həm də ümumilikdə inkişaf etməkdə olan Azərbaycan elminin uğurlarına verilən ən yüksək dəyərdir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Akademik Yaqub Mahmudov İtaliyanın Bonifasiana Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, Əməkdar elm xadimi, Dövlət mükafatı laureatı Yaqub Mahmudov İtaliyanın Bonifasiana Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib.

"Azərbaycan Tarixçiləri" İctimai Birliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, o, Azərbaycan-İtaliya əlaqələri tarixinin araşdırılmasına töhfələr verir.

Yaqub Mahmudov tarixşünaslıqda ilk dəfə olaraq XV-XVII əsrlərdə Azərbaycanın Avropa ölkələri ilə geniş diplomatik əlaqələr saxladığını və həmin ölkələrlə danışıqlar aparmış bir çox Azərbaycan diplomatlarının adlarını üzə çıxarıb. O, 1966-cı ildə "Ağqoyunlu dövlətinin Venesiya ilə qarşılıqlı əlaqələri (XV

əsrin 60-70-ci illəri)" mövzusunda namizədlik dissertasiyası, 1989-cu ildə isə M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinin Elmi

Şurasında "Ağqoyunlu və Səfəvi dövlətlərinin Qərbi Avropa ölkələri ilə qarşılıqlı əlaqələri (XV əsrin II yarısı - XVII əsrin əvvəlləri)" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə edib. Bundan başqa, onun "İrəvan xanlığı: Rusiya işğalı və ermənilərin Şimali Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsi" (həmmüəllif, Roma, 2014) və "Azərbaycan diplomatiyası" (Roma, 2015) kitabları İtaliyan dilində nəşr olunub.

Xatırladığ ki, bundan əvvəl o, Türk Dünyası Araşdırmaları Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının, Beynəlxalq Aytmatov Akademiyasının, Lütfi Zadə adına Beynəlxalq Müasir Elmlər Akademiyasının və Qotfrid Vilhelm Leybnits adına Avropa Təbiət Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib.

Şirin suların acı aqibəti "Qeyb" olan göllər geri qayıdacaqmı?

Planetimizdə baş verən qlobal təzahürləri dərk etməkdə bəzən insan ağıl çətinlik çəkir. Çünki ağıl kəsen mehtəliq bir çox problemləri və qlobal təhlükələri aradan götürməyi özündə ehtiva etməmişdir. Bu gün Yer üzündə şirin sular qeyb olur, göllər çökür, çaylar qurur. Bəzi su mənbələri isə elə qeyb olduqları yerdə gözlənilmədən peyda olur və ya geri qayıdır. Baş verənlər nədir: təbiətin təkrarlanan şıltaqlıqları, yoxsa biz anlamadığımız qlobal təhlükələr?

III minilliyin ən sirlə və müəmmalı göllərindən biri də Xəzər dənizidir. Yaxşı yadımdadır, tələbəlik illərimdə Lomonosov adına MDU-da bizə müəhizirə oxuyan professorlardan biri Azərbaycan alimlərinin qarısına belə söyləmişdi: "Xəzər dənizi quruyur, amma Bakı alimləri "qəzəl" oxuyurlar ki, dənizin səviyyəsi artacaq". Amma 40 illik tarixi olan söhbətdən sonra həqiqətən də Xəzərin səviyyəsi gözlənilmədən artmağa başladı. Yeni bizim alimlərin proqnozunu doğru çıxdı. Aradan yəni bir müddət keçdikdən sonra Xəzərin yenidən geri çəkilməsinin şahidi olduq və 1996-cı ildən üzü bəri hər il Xəzərin səviyyəsi ildə 6,72 santimetr enir. Səbəbi? Rusiya, ABŞ, Fransa və Azərbaycan geofizikləri belə qənaətə gəlirlər ki, əsas problem çox güman qlobal istiləşmə ilə bağlıdır. Bu minvalla XXI əsrin sonuna kimi Xəzərin Rusiya hissəsi tam quruya bilər. Rusları belə bir planı var ki, onlar Xəzərin tən ortasında bənd atıb dənizi yarıya bölmək onun şimal hissəsini xilas etsinlər. Lakin bu elə nəhəng layihədir ki, onu həyata keçirmək şimal qonşumuzun imkanları xaricindədir.

Lakin bir iş var ki, Xəzər dənizində suyun səviyyəsi son 3 min il ərzində dəfələrlə 15 metrə qədər yüksəlib və enib. Ötən əsrin sonlarından suyun səviyyəsi ilə bağlı dəqiq məlumatlar əldə edə bilən alimlər belə qənaətə gəlmişlər ki, son 20 ildə gölün həvzəsində qlobal temperaturun bir dərəcə artması gölün suyunun azalmasına ciddi təsir edir. Mövcud iqlim modellərini araşdıran alimlər qiymətli nəticələrlə üzləşirlər. Əgər qlobal istiləşmə dayanmasa, yaxın 75 ildə Xəzər dənizinin dayaz şimal hissəsindən sular buxarlanıb qeyb olacaq.

Başqa bir təhlükə isə onunla bağlıdır ki, son 15 ildə Xəzər dənizinə ən az yığıntı düşmüş, buxarlanmanın intensivliyi artmışdır. Bu, Xəzər gölüne dəyən ikinci ciddi zərərdir. Peyk kəşiflərinin analiz edən alimlər 2005-2018-ci illərdə

artıq Xəzərin şimal-şərq hissəsində 5000 kvadrat kilometrden böyük ərazinin quruduğunu müəyyənləşdirmişlər. Alman və holland alimlərinin hesablamalarına görə, bu gedişlə 2100-cü ilə qədər Xəzərdə suyun səviyyəsi indiki səviyyəsindən 20 metr aşağı düşəcəkdir. Nəticədə regionun ekologiyasında, iqtisadiyyatında və siyasi sabitliyində bir sıra problemlər yaranacaqdır.

Göndürüyü kimi, bəşəriyyətin ciddi təhlükələrlə üzləşəcəyi labüddür. Çünki bu tendensiya planetdə başqa göllərdə baş verən eynitipli proseslərdə də təsdiqi tapır. Reallıq belədir ki, qurumaq nəticəsində olan və qeyb olan göllərin sayı qayıdıb yerinə gələn su mənbələrinin sayından artıqdır. Antarktidada nəhəng buzaltı göl hidravlik qırılma səbəbindən yoxa çıxmışdır. "Geophysical Research Letters" jurnalının tədqiqatçıları aydınlaşdırıblar ki, buna səbəb Antarktidada Ameri adlı buz şəfəfinin çökməsi olmuşdur. İndi gölün yerində böyük bir çökəklik yaranmışdır. Sputniklə buzlaqları izləyən tədqiqatçılar belə qənaətə gəlirlər ki, bu göl hələ 2019-cu ildə yer üzündən itmişdir. Buzlaqlar aşağı hissədə qırıldıqdan sonra gölün suyu altından axıb getmişdir. Amma gölün qeyb olması yalnız 2020-ci ildə məlum olmuşdur.

Məsələ burasındadır ki, "itan göl"ləri anlayışı bəşəriyyətə yad deyil və bundan başqa, həm də qeyb olub sonradan peyda olan "kabus göl"lər də mövcuddur. Bəs bu göllər hansı səbəbdən qeyb olur və onların suları hara axıb gedir? Poopo Çili ilə sərhəddə yerləşən ikinci ən böyük duz gölü idi. Onun sahəsi 2337 kvadratkilometr çatdı. Poopo gölü sadəcə qlobal istiləşmə səbəbindən buxarlandı və yoxa çıxdıqdan sonra yerli flora və faunanın 200-dən artıq növü məhv oldu. Bəzi canlılar və hətta insanların çoxu da bu gölün sahillərindən köç etmək məcburiyyətində qaldılar.

Aral dənizi isə Orta Asiyanın nəhəng yaşıl vadisinin ürəyi idi. Bu dəniz dünyada dördüncü ən böyük şirin su mənbəyi idi. 40-cı illərdə Özbəkistanın səhralarında əkinlərin suvarılması üçün Aral dənizini qidalandıran Amudərya və Sirdərya çaylarının suvarma kanalları çəkməyə başladılar. Nəticədə gölün həcmi ildən-ildən azaldı. Bu gün əvvəlki Aral dənizinin yalnız 10 faizi qalmışdır. Bu isə cəmi 26300 kvadrat millik bir ərazidə deməkdir. Aral dənizinin bərpa edilməsi üçün hazırda 5 dövlət Kəkarlı platiniumi inşa edirlər. Amma bu addımın vəziyyəti nə qədər dəyişəcəyi məlum deyil.

İranda Urmiya gölü də demək olar ki, tamamilə yox olmaqdadır və artıq onun ərazisinin 95 faizi qurumuşdur. Mahiyət etibarilə bu, əsl ekoloji fəlakətdir.

1998-ci ildə şiddətli quraqlıq başlayanda Urmiya gölünün sahəsi 20000 kvadrat mil idi və Yaxın Şərqi ən böyük göllərindən sayılırdı. Bu göl 11 çay tökülürdü. Əvvəllər İranın ən qədim mənzərəli yerlərindən sayılan gölə kosmosdan baxanda qurudulmuş duz gölü görünür.

Ukraynanın Xmelniçki vilayətinin Veselets kəndi yaxınlığında siri kabus gölü var. Bu su vadisi yalnız 10 ildə bir dəfə və həmişə eyni vaxtda peyda olur və bir neçə kilometrlik əraziyə yayılır. Orada canlı varlıqlar yaşayır və nadir quşlar sahillərdə məskunlaşır. Amma qurubəsi odu ki, göl yox olanda bütün balıqları da özü ilə harasa aparır, quşlar da tədricən köç edib gedirlər.

Mütəxəssislər bu gölü uzun müddət tədqiq edərək belə qənaətə gəlirlər ki, bu hadisəyə səbəb olan başlıca amil əkin sahələrinin meliorativ bərpası zamanı hidroloji rejimin pozulması ilə bağlıdır. Anomaliyanın günəş və ay dövrü ilə əlaqəli olması ehtimal edən tədqiqatçılar da mövcuddur. Lakin bu nəzəriyyələrin heç biri elmi təsdiqi tapmadığından "kabus gölü" Ukraynanın ən siri su hövzəsi olaraq qalmaqda davam edir.

Çad gölündə də Baykaldka kimi unikal ekosistem inkişaf etmişdir. Bu gölün milyon illərlə ölçülən tarixi var. Afrikada Çad, Kamerun və Nigeriya sərhəddində yerləşir. Təəccüblüdür ki, göl yalnız sonuncu minillikdə yeddinci dəfədir ki, quruyur. Əvvəllər bu proses ağrısız ötsə də, indi onun yoxa çıxması əsl fəlakətə çevrilmişdir. Qurumanın səbəblərindən biri də Mərkəzi Afrikanın Çadı qidalandıran Şəri və Logone çaylarının dayazlaşması ilə bağlıdır. Fakt budur ki, Şəri sahillərinin sakinlərinin əkin sahələrinin suvarma və içmək üçün aldıqları suların həcmi ildən-ildən artır. Bu amil artıq dünyanın digər bölgələrində çün fəlakətə çevrilmişdir. Nəticədə Çad gölüne müxtəlif mənbələrdən axan suyun həcmi kəskin sürətdə azalmışdır. Əvvəllər bu gölün sahəsi 10 000 kvadrat mildən çox idisə, 1963-cü ildən 2001-ci ilə qədər 95 faiz azalmışdır. İndi canlı varlıqlarla zəngin olan yerli yaşayış məskənləri səhralıqlara çevrilib.

Biz onu görürük ki, Yer kürəsində əhalinin sayı artdıqca, ərzaq məhsullarının yetişdirilməsi üçün daha çox əkin sahələri, daha çox su lazım gəlir. Həmin səbəbdən hətta gur çaylar belə quruyur, dənizə gedib çatmırlar. Bu isə o deməkdir ki, bəşəriyyət yeni qlobal təhlükələrin təhdidlərindən xilas olmaq üçün yeni xilas yollarını axtarmaq məcburiyyətindədir.

Bahadur İMANQULİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycan nümayəndə heyəti "Pekin-2022" Qış Olimpiya Oyunlarına yola düşüb

On nəfərdən artıq üzvü olan Azərbaycan nümayəndə heyətinin böyük bir qrupu "Pekin-2022" Qış Olimpiya Oyunlarında idmançılarımızın iştirakına hazırlıq işlərini təşkil etmək üçün Çinə yola düşüb.

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsindən (MOK) AZƏRTAC-a bildirdilər ki, Qış Olimpiya Oyunlarında Azərbaycanın şef-de-missionu, komitənin beynəlxalq əlaqələr idarəsinin müdiri Anar Bağirovun rəhbərliyi ilə qurumun marketinq idarəsinin müdiri Mehman Kərimov, "Olimpiya dünyası" qəzetinin baş redaktoru Murad Fərziyev, MOK-un beynəlxalq programlar üzrə katibi Ceyhun Rəhmanov ilk olaraq Pekinə yollanıblar.

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov, gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov, MOK-un baş katibi Azər Əliyev Pekinə Azərbaycan idmançılarının yarış təqviminə əsasən gedəcəklər.

Azərbaycanın Olimpiya komandası fevralın 4-18-də keçiriləcək yarışda iki

idmançı ilə təmsil olunacaq. Hər iki idmançımız fiqurlu konkisürmə növündə mübarizə aparacaq. Vladimir Litvintsev kişilərin, Yekaterina Ryabova qadınların yarışında buz üzərində çıxacaqlar.

Azərbaycan Olimpiya komandasının bayrağını Vladimir Litvintsev fevralın 8-də və 10-da yarışacaq. Fevralın 12-də isə Yekaterina Ryabova Pekinə yola düşəcək. Ryabovanın yarışı fevralın 15-də və 17-də baş tutacaq. Hər iki idmançımız və məşqçilər Aleksey Çetvertuxin, Aleksey Ryabov Pekinə Moskvadan yola düşəcəklər.

◆ Dünya gündəmi

77 nəfərin qatilinin istəyi baş tutmadı

Norveç məhkəməsi

Anders Breyviki vaxtından əvvəl

azadlığa buraxmaqdan imtina edib

Norveçin Telemark Rayon Məhkəməsi 2011-ci ildə, özünün dediği kimi, "ağ irqin multikulturalizmdən və miqrasiyadan müdafiəsi naminə" 77 nəfəri qətlə yetirmiş neonasist Anders Breyviki vaxtından əvvəl azadlığa buraxmaqdan imtina edib.

Məhkəmədə Breyvik tövratlı kütləvi qırğına görə günahı radikalizmin onlayn təbliğatçılarının üzünə qoyub. "Beynimin yuyulmasında mənim günahım yoxdur. İyulun 22-də baş verənlərə görə, insanları internetdə radikallaşdırmaq və onların beynilərini yuyular günahkarıdır", - deyərək bildirib.

"Röyter" agentliyi terrorçunun məhkəmədə çıxışından sitat götürür: "Şərəfime and içərim ki, bütün bunları (yəqin ki, Breyvik terror fəaliyyətini nəzərdə tutur-R.H.) mən geridə buraxdım. Amma bu o demək deyil ki, mən Norveçin və Qərbin milli-sosialist işğalı uğrunda mübarizə aparmayacağam".

Məhkəmənin qərarına əsasən, Anders Breyvikin həbsdən azad edilməsi təhlükəlidir.

"Onun psixoloji vəziyyəti dəyişməyindən, 22 iyul hücumuna səbəb olan davranış xəttini davam etdirəcəyi ilə bağlı aşkar risk var", - deyərək Telemark Rayon Məhkəməsinin bəyanatında bildirilir.

Xatırladaq ki, 2012-ci ildə məhkəmə Breyviki 21 il müddətinə azadlıqdan məhrum edib. 11 il əvvəl Utöyaya adlandırılan düşərgədə 69 nəfəri öldürən və paytaxt Oslo-da tövratlı partlayışla 8 nəfərin həyatına son qoyan, 150 nəfəri yaralayan terrorçu cəzasının təxminən yarısını çəkib. Breyvik müntəzəm olaraq vaxtından əvvəl azadlığa buraxılması barədə ərizə verib. Onun nəyə ümid bəslədiyi əslində tam aydın deyil. Ekstremist həbsdən daha da radikallaşdığı bildirilib. Yəqin ki, Breyvik bir qayda olaraq bu cür prosesləri geniş

işıqlandıran KİV vasitəsilə ultrasəhifə ideyaları yaymaq üçün ardıcıl şəkildə məhkəmə iclaslarından istifadə etməyə çalışır.

2016-cı ildə Breyvik qeyri-humanist saxlanma şəraitindən şikayətlənsə də, məhkəmə onun iddialarını əsassız hesab edib. 2017-ci ildə o, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə analoji şikayət verib, lakin AIHM də Breyvikin saxlanma şəraitini kifayət qədər humanist hesab edib.

Breyvik apellyasiya şikayətlərindən birində özünü Nelson Mandela ilə müqayisə edib və silahlı mübarizədən siyasi mübarizəyə keçdiyini bildirdi.

Oslo Universitetinin Ekstremizmin öyrənilməsi mərkəzinin rəhbəri Tore Byerqonun fikrincə, Breyvik radikal və ekstremist olaraq qalır. "İndi o,

özünü millətçi-sosialist adlandırır və bildirir ki, onun nöqtəyi-nəzərindən, münafiqənin silahlı mərhələsi keçib. Lakin bununla yanaşı, tövratlı kütləvi qırğından heç cür uzaq durmur və bunu, tamamilə düzgün addım hesab edir", - deyərək Byerqo qeyd edib.

77 nəfərin qatili yitilməsi Norveçdə ikinci Dünya müharibəsindən sonra ən qarlı cinayət olub. Ekstremist hələ də hesab edir ki, onun hərəkəti ağ irqin multikulturalizmdən və miqrasiyadan qorunmasına yönəlməlidir.

Norveç qanunvericiliyinə uyğun olaraq, məhkəmə onu cəmiyyət üçün təhlükəli hesab edərsə, Anders Breyvikin 21 illik cəza müddəti bitdikdən sonra da uzaqlıca.

Rizvan HİLALOĞLU,
"Azərbaycan"

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə təmizləmə əməliyyatları davam etdirilir

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) Yevlax rayonunun Aran qəsəbəsi ərazisində baş vermiş hərbi sursat partlayışı ilə bağlı məlumat yayıb.

ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildirdilər ki, fevralın 1-də 1996-cı il təvəllüdü Mikayil İsmayil Vidadi oğlu təsərrüfat fəaliyyəti ilə məşğul olarkən yad əşyaya toxunma səbəbindən yaranan partlayış nəticəsində həlak olub.

Agentliyin ərazidə apardığı araşdırma və yoxlamalar zamanı aşkarlanan partlayıcı qurğuların kaset tipli sursat kateqoriyasına aid olduğu müəyyənləşdirilib. 2008-ci ildə Oslo-da imzalanan konvensiyanın şərtlərinə görə, kasetli sursatların istehsalı, istifadəsi, daşınması və toplanması "Kasetli Sursatlara dair Beynəlxalq Konvensiya" ilə qadağan olunur. Qırx dörd gün davam edən Vətən müharibəsi dövründə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən bu növ sursatlar həm döyüş bölgələrində, həm də Azərbaycanın şəhərlərində yaşayan dinc əhaliyə qarşı dəfələrlə istifadə edilib. Konvensiya ilə qadağan olunmuş silahların ist-

tifadəsi Ermənistanın beynəlxalq hüquq normalarını kobud şəkildə pozmasını və dinc əhaliyə qarşı düşmənçilik niyyətini bir daha təsdiq edir.

ANAMA-nın əməkdaşlarının işğaldan azad olunmuş ərazilərdə icra etdiyi təmizləmə əməliyyatları zamanı çoxlu sayda bu tip partlayıcı aşıkların aşkarlanması zərərçəkmiş rayonlarda mütəmadi olaraq mina və partlayıcı qurğuların təhlükəsinə dair maarifləndirmə tədbirləri təşkil edir. ANAMA əhalinin bu kimi risklərdən qorunması, partlayıcı sursatların törədə biləcəyi fəsadlardan müdafiə olunması, eləcə də təhlükəsiz mühitin yaradılması məsələlərinə xüsusi önəm verir. Bu məqsədlə kənd sakinləri, fərdi sahibkarlıq və kənd təsərrüfatı fəaliyyəti ilə məşğul olan sakinlər arasında bu istiqamətdə maarifləndirmə təbliğatı aparılır.

ANAMA bir daha vətəndaşlarımızı müraciət edərək təyinatı məlum olmayan əşyalara toxunmağa, təhlükə səbəbindən qadağan olunmuş ərazilərə səfər etməyə çağırır. Şübhəli və naməlum əşyalara rast gəldikdə 102 və 112 - xidməti zəng mərkəzlərinə məlumat verilməsi xahiş olunur.

DSX narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində sərhəd mühafizə və əməliyyat-axtarış fəaliyyətlərini davam etdirir

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi, narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində sərhəd mühafizə və əməliyyat-axtarış fəaliyyətlərini davam etdirir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, fevralın 2-də saat 01:50 radələrində Biləsuvar rayonunun Biləsuvar şəhəri yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının xidməti sahəsində bir nəfər naməlum şəxsin şübhəli davranışı və ətrafı müşahidə etməsi sərhəd naryadının diqqətini cəlb edib.

Şübhəli şəxs ərazidən bağlama götürərək hadisə yerindən uzaqlaşmağa cəhd edib, sərhəd naryadının "Dayan" əmrinə tabe olmayaraq ərazidən qaçmağa çalışarkən saxlanılıb. Bakı şəhər sakini 1988-ci il təvəllüdü Əsgərov Ümid Nadir oğlu olması müəyyənləşdirilmiş şəxsin əlindəki bağlamaya baxış zamanı içərisində təxminən çəkisi 8 kiloqram 800 qram (7900 qram marixuana, 900 qram kakos) narkotik vasitəsinə bənzər maddələr aşkarlanaraq götürülüb. Fakt üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2022-ci il üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Kaspi" MMC	(012) 432-39-55, (012) 510-82-24
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik

124,80 (yüz yirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq

62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq

31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə
üzlaşınsanız, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli
telefonla zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

Ermənistanda cinayətkarlıq 50 faizdən çox artıb

Ağır sosial-iqtisadi durum ölkədə kriminogen vəziyyəti də xeyli gərginləşdirib

Ermənistanda cinayət hadisələrinin sayında əhəmiyyətli dərəcədə artım baş verib ki, bu da sözügedən ölkənin ümumilikdə kriminallaşdırılmasına göstərir.

Ölkənin bölgələrində də cinayətkarlıq səviyyəsi əsas etibarilə mülkiyyət oğurluğu, özgeçirən qanunsuz yolla mənimməmək və bu qəbildən olan qanunazidd əməllər hesabına yüksəlməkdədir. Məhz bu da iqtisadi problemlərin Ermənistan üçün daha bir fəsad yaratdığını, ölkənin kriminogen durumunu xeyli ağırlaşdırdığını göstərir.

Korrupsiya və rüşvətçorluq əhəmiyyətli dərəcədə artıb

Ermənistan İstintaq Komitəsinin sədr müavini V. Mesropyan öten ilin statistikasına toxunaraq qeyd edib ki, 2021-ci il ərzində komitənin ərazi istintaq idarə və bölmələrinin icraatında 32544 (2020-ci ildə 26450) cinayət işi və ya 2020-ci ildəkindən 6094 sayda çox iş araşdırılıb. Vurğulanıb ki, 2020-ci ilə müqayisədə araşdırılmış cinayət işlərinin sayı 3018 və ya 56,4 faiz artıb. İbtidai istintaqı təməmlənən cinayət işləri üzrə 394 fərdi təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilib ki, onlardan 50-si zabit, 2-si gizir, 89-u müqaviləli hərbi qulluqçu, 199-u çağırışçı, 9-u ehtiyatda olan hərbi, 45-i mülki şəxsdir.

Proqnozlarla görə, qarşdakı dövrdə Ermənistanda sosial-iqtisadi vəziyyətin daha da pisləşməsi gözlənilir. Bu fonda cinayət hallarının miqyasının da əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsi istisna olunmur. Ermənistanda, ilk növbədə, mülkiyyətə bağlı cinayətlərin sayı daha

çox artacaq və belə cinayətlərə maddi vəziyyəti ağır olan xeyli sayda insanın cəlb edilməsi ehtimalı kifayət qədər böyük olacaq. Artıq bu, erməni sosioloqları tərəfindən istisna edilmir. Bütün bunların fonunda kriminallaşan erməni cəmiyyətinin mahvi prosesinin daha da tezləşməsi isə qaçılmazdır.

Ölkədə real durumu şərh edərkən xüsusilə olaraq vurğulanı ki, əhalinin rifah halının daha sürətlə pisləşməyə başlaması, yaranmış ağır vəziyyətdən xilas üçün hökumətin konkret nəticələr verə biləcəklərini planlarının olmaması, korrupsiya və rüşvətçorluğun miqyasının əhəmiyyətli dərəcədə artması və bu qəbildən olan digər məsələlər əhalinin Nikol Paşinyan iqtidarından yaranan narazılığını həqiqətən də təhlükəli həddə çatdırıb. Bu vəziyyət isə Ermənistanda hər an sosial partlayışların yaranmasına səbəb ola bilər.

Yoxsulluğun artım dinamikası ilə bağlı acınacaqlı rəqəmlər ortaya çıxıb

Ermənistanın 2021-ci ilin dövlət statistikasına yoxsulluğun artım dinamikası ilə bağlı acınacaqlı rəqəmlər ortaya çıxıb. Statistik rəqəmlər göstərir ki, ölkədə həyat keyfiyyəti aşağı düşməkdə davam

edir, eyni zamanda, yoxsulluq artır, sosial problemlər kəskinləşir.

ARF İqtisadi Araşdırmaçılar Bürosunun proqram koordinatoru Tadevos Avetisyan özünün təhlili məqaləsində yazıb ki, ölkədə statistik rəqəmlər vətəndaşların nəzərəçarpan hissəsinin minimum əməkhaqqı ilə işlədiyini göstərir. Həmçinin məlum olub ki, 2021-ci ildə minimum əməkhaqqı, həmçinin dövlət qulluqçularının əməkhaqqı artmayıb, minimum istehlak səbəbindən adambaşına düşən aylıq dəyər isə 21,7 faizə yaxın

yüksəlib. O cümlədən 2021-ci ildə minimum əməkhaqqı 68 min dram (482,78 dram 1 ABS dollarıdır), adambaşına düşən minimum istehlak səbəbindən aylıq dəyər isə 21,5 faiz artım var. 2021-ci ildə Ermənistan vətəndaşları COVID-19 pandemiyası səbəbindən kütləvi və əsassız iqtisadi məhdudiyatlarla məruz qalıb. Eyni zamanda 2019-cu ilə müqayisədə 2020-ci ildə yoxsulluğun orta səviyyəsi təxminən 0,6 faiz artıb və bu rəqəmlərin 2022-ci ildə də artacağı gözlənilir.

Görünən odur ki, bu il Ermənistan vətəndaşlarının yaşayışı ötenildikindən daha ağır olacaq. Qeyd olunanlar Ermənistanın hər dövlət olaraq sürətlə öz məhvində doğru yaxınlaşdığını deməyə əsas verir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

SOCAR-ın prezidenti Rövşən Abdullayev və şirkət rəhbərliyinin nümayəndələri SOCAR-ın iqtisadi məsələlər üzrə vitse-prezidenti Süleyman Qasimova anası

GÜLÜSTAN XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BƏŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, 11 mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Müasir katib - 539-43-23,
Müasir katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb sahifələnməsi,
"Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
söylənilənlərlə bərabər,
dərəcə üçün göndərilən digər
yazılarda fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafehinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 5217
Sifariş 289
Qiyməti 40 qəpik